

ÎN CURÎND,
LA EDITURA CHRISTIANA:

Cu o prefață de **Pr. Gheorghe Calciu** Ediția a IV-a, îngrijită de **Răzvan Codrescu** /
INTRODUCERE EDITORIALĂ

Așa cum despre scriitorii realiști ruși din secolul al XIX-lea s-a putut spune că se trag toți din
Mantaua

lui Gogol, tot așa despre memorialiștii români ai temnițelor comuniste din secolul XX s-ar putea
spune că se trag toți din

Piteștiul

lui Dumitru Bacu (1923-1997)

[1](#)

, carte redactată între 1958 și 1962 și apărută în Spania în 1963

[2](#)

, pe când în România închisorile politice încă nu fuseseră lichidate

[3](#)

, iar la Aiud era în toi ultima fază a „reeducării”

[4](#)

Oricât de mult s-a scris ulterior sau se va mai scrie de aici înainte despre „fenomenul Pitești”

[5](#)

, cartea de față, chiar dacă nesigură pe alocuri și amendabilă în câteva detalii (cum cititorul va constata din notele de subsol editoriale), își păstrează prestanța unică și perpetua forță mărturisitoare, autorul avînd nu numai meritul dezvăluirii în premieră a unor fapte de-a dreptul stupefiante, ci și darul interpretării lor dintr-o neostetantivă perspectivă creștină, scrisul său constituindu-se nu o dată într-o gravă meditație asupra condiției umane în confruntare cu una dintre cele mai radicale și mai perverse experiențe pe care i le-a hărăzit istoria. Ajuns doar în treacăt la penitenciarul Pitești (a stat mai mult la Aiud, Gherla, Jilava și Canal) și netrăind personal „reeducarea”, regretatul D. Bacu a realizat o documentare orală absolut impresionantă, atît în ultimii săi ani de închisoare (1953-1956), cît și în anii imediat următori eliberării (după propria mărturisire, pînă prin 1959), de o *autenticitate* pe care n-o pot suplini preciziunile reci ale documentelor de arhivă.

Cartea a beneficiat în 1971 și de o traducere în limba engleză:

The Anti-Humans. Students

”*Reeducation*” in *Romanian Prisons*

, Ed.

”*Soldiers of the Cross*”, Englewood, Colorado

, iar pe la jumătatea anilor

70 a fost citită și la postul de radio „Europa Liberă”.

În 1989, a cunoscut a doua ediție în exil (Canada: Editura Cuvântul Românesc, Hamilton/Ontario), fără intervenții în text, dar cu o notă inedită a autorului și cu o emoționantă prefață a părintelui Gheorghe Calciu (chiar unul dintre personajele deloc menajate ale cărții), cel care a petrecut 21 de ani în temnițele comuniste (16 sub Gheorghiu-Dej și 5 sub Ceaușescu) și care a trăit din plin tragedia Piteștiului („Mi se spunea îngerul căzut cu ochi albaștri...”, mărturisirea înfiorat într-un interviu dinspre sfîrșitul vieții), reușind însă poate cea mai spectaculoasă și profundă redresare morală dintre toți „piteștenii” care au supraviețuit, practic, propriei lor nimiciri. Pînă la urmă, „poate că din toată istoria Piteștiului nu ar trebui să rămîna decît: «Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri»”.

Un demers nefericit l-a reprezentat ediția a treia a cărții, prima apărută în țară, în 1991, sub egida unei edituri bucureștene fantomatice (Atlantida). În cele mai derizorii condiții tehnice și

grafice. Din păcate, editorul amator, fostul „piteștean” Octavian Voinea (Dumnezeu să-l odihnească), pe lângă faptul că a inventat un nou subtitlu patetic (

La Buchenwald se murea mai ușor

) și un

motto

psihanalizabil („Din granit dacă ați fi – și totuși nu veți putea să țineți pînă la capăt!”), a intervenit masiv, din considerente personale, atît în textul autorului, cît și al prefațatorului, retezînd fără scrupule tot ce s-a întîmplat să nu-i convină.

Această a patra ediție, a cărei nevoie se resimțea demult, chiar de nu va fi fiind desăvîrșită, este de fapt prima ediție integrală și profesională care apare în România. Am avut ca text de bază pe cel al ediției „canadiene”, pe care l-am „diortosit” discret (mai cu seamă la nivelul ortografiei și punctuației), îndreptînd tacit anumite evidente „scăpări” sau inconsecvențe, perpetuate sau acumulate în edițiile anterioare. Cele cîteva paranteze drepte din text sînt toate editoriale, ca și majoritatea covîrșitoare a notelor de subsol. Am păstrat nota autorului la ediția a doua, precum și prefața părintelui Calciu, adăugînd, pe lângă această lămurire preliminară, o bibliografie la zi a „experimentului Pitești”.

Mulțumiri se cuvin doamnei Mihaela Bacu, fiica autorului, pentru acordul dat cu generozitate acestei noi ediții, precum și domnului Marcel Petrișor (prieten apropiat atît al autorului, cît și al prefațatorului) și doamnei Dana Konya-Petrișor, pentru disponibilitatea mijlocirii și întreg sprijinul binevoitor (din arhiva familiei Petrișor provine și fotografia lui D. Bacu reprodușă pe coperta IV).

Fie ca lectura acestei crude mărturii să fie un smerit și responsabil exercițiu de neuitare, pentru mai treaza „luptă cu îngerul” a sufletului românesc!

Răzvan CODRESCU

[1] Fiu de preot, originar din com. Gramaticova, regiunea Vodena, Macedonia (Grecia), născut pe 14.II.1923,, memorialist și poet (*Acolo șezum și plînsem*, Madrid, 1964; *Cîntiți tră niagărșiri*

București, 1996)), fost deținut politic (1949-1956, arestat pe cînd era student la Politehnică în București) și realizator al unei prime antologii de versuri din închisorile comuniste (

Ofrandă

, Madrid, 1963), din 1959 s-a stabilit în Franța (Évry). A colaborat la publicații românești ale exilului (

Caete de dor

,
Cuvântul Românesc

,
Vatra

), iar după 1990 și la cîteva publicații din țară (

Deșteptarea

,
Dimândarea

,
Puncte cardinale

). S-a stins la Paris,, pe 15.X.1997

[2] D. Bacu, *Pitești – centru de reeducare studențească*, Colecția Dacoromanica, Madrid, 1963.

[3] Grațierea generală a deținuților politici s-a făcut în 1964. [4] Cf. Demostene
Andronescu, *Reeducare
a de la Aiud. Peisaj lăuntric. Memorii și versuri din închisoare*
, Editura Christiana, București, 2009. Pentru o sinteză generală asupra etapelor și ipostazelor
acestui odios experiment de teroare concentraționară,
cf

. Constantin I. Stan,
Crucea reeducării. O istorie a

”
reeducărilor” în temnițele comuniste din România (1948-1964)

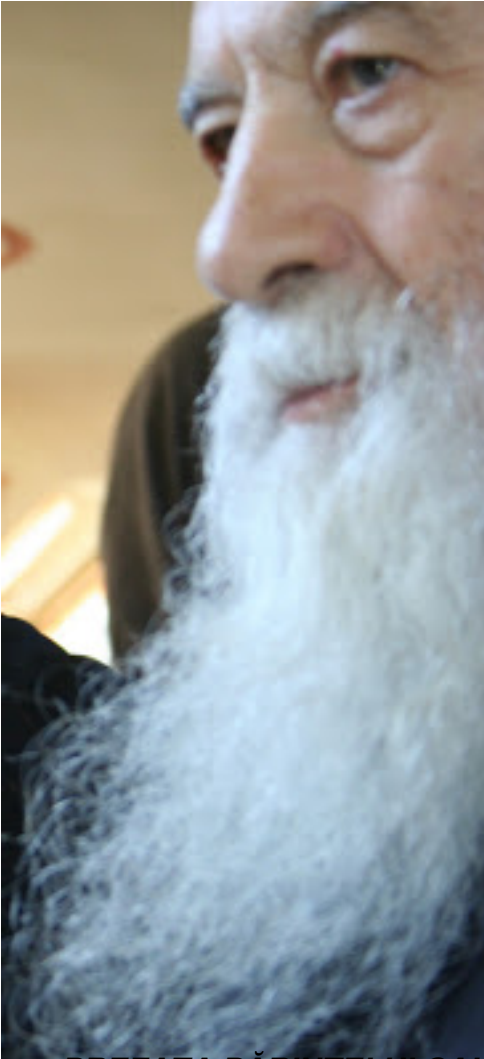
, Ed. Christiana, București, 2010. Începută la Suceava și continuată diabolic la Pitești și
Gherla, prima și cea mai dură fază a

”
reeducării”, descrisă în cartea lui D. Bacu, se leagă fatidic de numele deținutului-torționar
Eugen Țurcanu (n. 8.VI.1925), fost membru al Frățiilor de Cruce, apoi student la Drept (Iași),
trecut la comuniști după 1944, dar demascat și arestat în 1948 ca fost legionar, iar în februarie
1949 condamnat la 7 ani de închisoare. Adevărat geniu al răului, se pune ca unealtă la
dispoziția Securității, care în cele diin urmă îl scoate

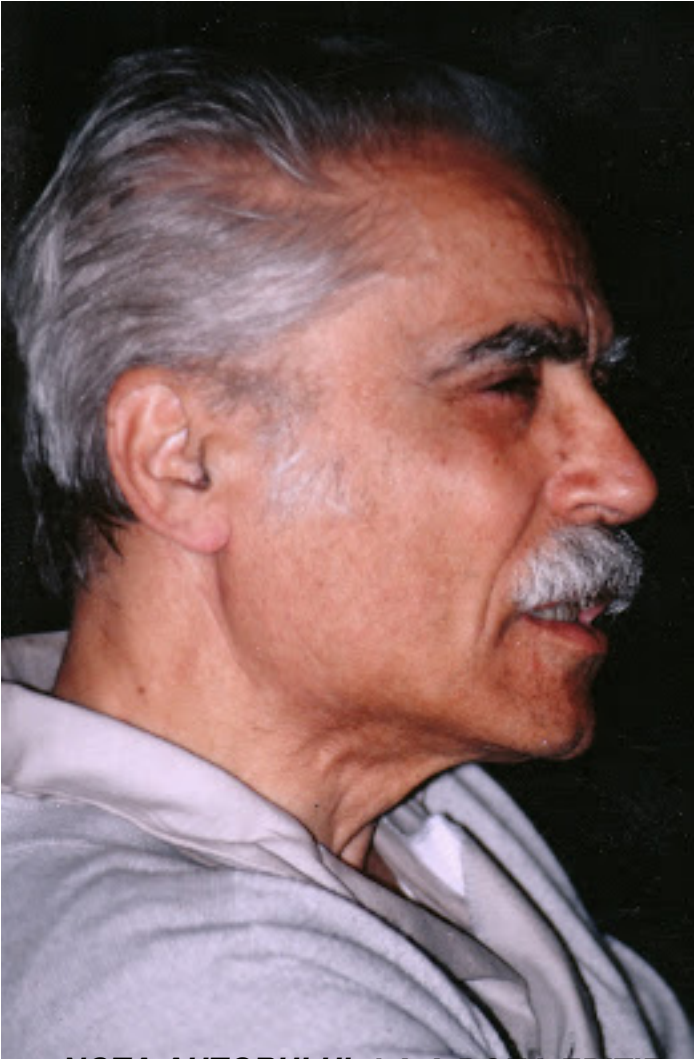
”
șap ispășitor” (alături de principalii săi colaboratori), executându-l prin împușcare la 17.12.1954.

[5]

A se vedea bibliografia la zi de la finele acestei ediții

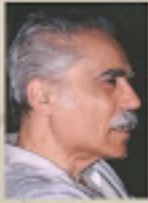
DR. PAVEL D. PĂRTEȘIU, OM. CIM: Este un bătrân în vârstă de aproximativ 80 de ani, cu o viață bogată în experiență și cunoștințe. Este un om foarte inteligent, cu o gândire clară și o capacitate deosebită de analiză și sinteză. Este un om foarte modest și umil, care nu se laudă cu nimic și este foarte deschis la discuții și la învățare. Este un om foarte responsabil și care își asumă cu ușurință responsabilitățile care îi revin. Este un om foarte respectuos și care tratează pe toată lumea cu aceeași încredință și respect. Este un om foarte prietenos și care este foarte deschis la discuții și la învățare. Este un om foarte inteligent și care are o capacitate deosebită de analiză și sinteză. Este un om foarte modest și umil, care nu se laudă cu nimic și este foarte deschis la discuții și la învățare. Este un om foarte responsabil și care își asumă cu ușurință responsabilitățile care îi revin. Este un om foarte respectuos și care tratează pe toată lumea cu aceeași încredință și respect. Este un om foarte prietenos și care este foarte deschis la discuții și la învățare.

[REDACTED]

... și în Pitești, în anul 1952, în timpul procesului de curățare a aparatului de securitate comuniste. În Pitești, în anul 1952, în timpul procesului de curățare a aparatului de securitate comuniste, au fost executate în sine, în Pitești, în anul 1952, în timpul procesului de curățare a aparatului de securitate comuniste, cu o postfață de ...

«Cruciații secolului XX»

Așa cum despre scriitorii realști ruși din secolul XIX s-a putut spune că se trag toți din Montaua lui Gogol, tot așa despre memorialiștii români ai timpurilor comuniste din secolul XX s-ar putea spune că se trag toți din Piteștiul lui Dumbru Bacu (1923-1997), carte apărută în Spania în 1963, pe când în România închisorile politice încă nu fuseseră lichidate, iar la Aiud era în toi ultima fază a „reeducării”. Oricât de mult s-a scris ulterior sau se va mai scrie de aici înainte despre „fenomenul Pitești”, ea își păstrează prestanța unică și forța mărturisitoare. Această a IV-a ediție este de fapt prima ediție integrală și profesională care apare în România, oferind – pe lângă prefața părintelui Calciu la ediția a II-a – și o bibliografie la zi a mărturiilor și studiilor despre cumplitul experiment concentraționar din Piteștiul anilor 1949-1951.

